

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe un an 36 fr., pe șase luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorisorî nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 109.

Sâmbătă, Duminecă 1 (13) Iulie

1884.

Nou Abonamentu

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1-a Iuliu st. v 1884 se începe un nou abonament, la care invităm pe onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre. Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria cu posta: pe trei luni 3 fl., pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl. Pentru România și străinătate: pe trei luni 9 franci, pe șase luni 18 franci, pe un an 36 franci.

Rogăm pe d-nii abonați ca se binevoiescă a-și reînnoi de cu vreme prenumărările pentru ca trimiterea ziarului să nu se întrerupă. Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Brașov în 30 Iunie (12 Iulie).

Cum stăm cu Rusia?

Mulți dintre cetitorii noștri se voru mira că punem întrebarea acesta tocmai într'un timp, când oficioșii din toate țările asigură sus și tare, că niciodată pacea europeană n'a fostu mai puțin amenințată ca acum.

Pöte fi, că pentru momentu nici unul din statele mari nu se gândesce a începe un războiu. Dér este acesta o garanțiă pentru viitoru pace a continentului european? Scim, că războiele se nasc prin conflictul de interese și aspirațiuni ale diferitelor state? Delaturatu-s'au öre toate cauzele de nemulțămire dintre marii potenți? Renunțat'a öre Rusia la politica ei cuceritoare în Orient și ajuns'a öre Austro-Ungaria prin ajutorul Germaniei a fi stăpână absolută peste situațiunea din această parte a Europei?

Nu scim să se fi petrecut nici una din schimbările esențiale indicate mai sus. Vedem numai, că în urma reînnoirii bunelor relațiuni ale curții de Berlin cu cea din Petersburg și monarhia noastră trăiesce, la aparență cel puțin, în cea mai bună pace cu Rusia, amica aliaților săi și că ca la comandă au încetat agitațiunile antirusesce în presa austriacă și ungherească. Numai din când în când se petrece câte ceva în peninsula balcanică, ce te face să crezi, că în ascuns fierbe și clocotesc ca și mai înainte și că în mijlocul celei mai mari liniște se pregătesce o nouă încurcătură de către diplomațiă, care nu se pöte nicidecum conțeni de a țese la tot felul de intrigă.

Astfelu vedurăm debutul intrigilor rusesce în Rumelia orientală, vedurăm ciudatul conflictu dintre Serbia și Bulgaria, care se atribu asemenea luptei ascunse dintre influința austro-ungară și rusescă și acum pare că teatrul intrigelor diplomatice s'a străplântat în partea apusă a peninsulei balcanice la frontierele Bosniei și Herțegovinei, în micul Muntenegru.

De câte ori prințul Nichita cu voivodii săi încep a face politică mare, lumea și așa plină de neîncredere față de mersul lucrurilor, începe a se teme că se apropie marele conflict între Rusia și monarhia noastră, care după convingerea tuturor a fostu numai amânatu. Nu puțină senzațiune a făcutu prin urmare scirea, ce a adus-o ziarul cehic „Narodni Listy“ din Praga, că guvernul prințului Nichita a înmănatu tuturor reprezentanților din Cetinje o notă, în care se denegă administrațiunei din Bosnia și Herțegovina dreptul de a construi, fortificațiuni în contra Muntenegrului și prin care se cere intervențiunea marilor puteri cu scopu de a împiedecă acesta și a face să se dărime toate forturile austriace dela frontierele Muntenegrului; opere totodată stricta observare a tractatelor in-

ternaționale. Totodată se fi protestat Muntenegrul contra călcării teritoriului său de către patrulele austriace, cari urmăresc pe fugarii din țările ocupate.

Organul oficios al ministeriului de externe s'a grăbit de a deminți scirea adusă de „Narodni Listy“ despre acțiunea diplomatică a Muntenegrului. O foie din Viena observă însă, că împărțirea adusă de „Corespondența politică“ nu este provădită ca de obicei cu semnătura oficioasă P. C. așa că nu se pöte cunoște isvorul desmintirii.

Orî cum ar fi, rămâne un faptu de netăgăditu, că Russia âmbă în Orientu pe nisce căi cu totul opuse intereselor austro-ungare. Pöte că guvernul prințului Nichita se nu fi adresat încă acea notă reprezentanților marilor puteri, dér nu mai începe îndoelă, că politica rusescă lucră în secretu la subminarea pozițiunei Austro-Ungariei în Bosnia și Herțegovina.

Dacă prințul Nichita al Muntenegrului s'a împăcatu cu Sultanul și dacă micul principat, care eră odinioară cel mai aprig dușman al Turcilor, susține ađi cele mai intime relațiuni cu înalta Pörtă, acesta este totu opera politice rusesce. Se asigură, că scopul ei este de a creă dificultăți planurilor monarhiei printr'o alianță defensivă turco-muntenegrenă în contra Austriei.

Orî încătrău ne-am aruncă privirile nu vedem nici o garanțiă de pace pentru viitoru. Periculul unui războiu cu Rusia nu este ađi mai micu ca atunci cându țările ungheresce pledau cu atâta facu pentru acestu războiu.

Sciri telegrafice.

(Serv. part. al „Gaz. Trans.“)

Klagenfurt, 11 Iulie. — Principele de corönă a asistat erî la amedî la ceremonia înăurării fundamentului Rudolfinului; feliicită această jertfă patriotică, ce va avé un frumosu succesu și mulțămî pentru alegerea acestui nume. Părechea princiară de corönă a fostu salutată de populațiune în modu entusiasticu.

Ternova, 11 Iulie. — Principele Bulgariei a deschis alaltăeri Sobranja printr'un discursu alu tronului. În urma votului unitu alu conservatorilor și radicalilor, Karavelof s'a alesu președinte alu Sobranjei. Ministrul președinte Zancof a demisionat. Karavelof a fostu însărcinat cu formarea noului cabinetu.

Paris, 11 Iulie. — În Marsilia, de alaltăeri până erî dimineța au fostu 25, ér în Toulon 10 morți de coleră.

Paris, 11 Iulie. — Guvernul a hotărît să nu se țină la 14 Iulie revista militară, a întreatu opiniunea orașului în privința amânării sêrbării.

München, 12 Iulie. — Prințul de corönă Rudolf și princesa Stefania au sosit aici la 5 öre după amedî spre a vizitá pre înalții lor consăngeni.

Pola, 12 Iulie. — Maiestatea Sa împăratul a ordonat ca să li-se dé tunarilor viđanți, cari s'au distis la tirul dela 9 Iuliu a. c. premiu de câte un galben împărescu. Vice-admiralul Sternek a căpătat demnitatea de consiliaru intimu.

Toulon, 12 Iulie. — De erî dimineța până sera au murit de coleră 13 persoane.

Cronica zilei.

La examenul de maturitate a fostu comisar din partea ministeriului de culte d. Ignatju Veres, directorul

gimnasiului de stat din Sibiu. Examenul a fostu condus de ilusritatea sa d. archimanditu Nic. Popea. Dintre ștudenții clasei a VIII gimn., 9 înși au făcutu cu succesu examenul de maturitate (baccalaureat).

Mercuri sera după sêvșirea examenului de maturitate, profesorii și învățatorii dela institutele române din locu, au datu un banchetu pentru ilusritatea sa d. Archimanditu N. Popea. Apröpe la 100 de persoane au luat parte la acestu banchetu, care a decursu într'unu modu förte animat.

Erî în 29 l. c. după sêvșirea serviciului divin s'au strigat clasificăniile. Cu acesta ocaziune d. directoru alu școlerilor centrale din locu St. Iosif a ținutu un discursu, în care a accentuat însemnătatea instrucțiunei pentru popor. A mulțămitu ilusrității sale pentru zelul neobositu, ce l'a arătat întru conducerea examenelor. Immediat după acesta d. Archimanditu și-a exprimat mulțămirea sa față de progresul constatatu la aceste institute. Vorbirea sa a fostu aplaudată în mai multe rânduri.

Comisiunea pentru taxarea dării pe venit va ceretă luni în 14 Iulie st. n. reclamațiunile: măcelarilor, cărnățarilor, șuncarilor și tăbăcarilor.

Musica orașului va dá sub direcțiunea dlui A. Brandner Duminecă sera în 1 (13) Iuliu unu concertu în grădina dela „Pomul verde“ cu următorea programă: 1. Marșul Rivoli (din opera „Marchisul de Rivoli“ de Louis Roth. 2. Uvertură la op. Hebridi de Mendelssohn. 3. „Rosen aus dem Süden“ Valsu de I. Strauss. 4. „Blätter und Blüten“ mare potpuriu de Schuller. 5. „Nu suntemu așa de fricoși“ Galopp de Joh. Strauss. 6. „Pe mare“ cântec de Mendelssohn (cuartetu de Saxophon, d-nii C. Peter, W. Frässdorf, W. Fothe și Jos. Zwicker.) 7. Uvertura la „Wilhelm Tell“ de Rossini. 8. „Soirée d'Été“ valsu de Emil Waldteufel. 9. „Grand divertissement“ asupra unor motive ungheresce pentru cornu de Rosenkranz (cornu de C. Kruger). 10. „La Reine de la fête“ Polka roumaine de A. Brandner. 11. „La chasse au Lion“ de Kölling. 12. Mephisto-Quadrille de I. Resch.

Prințul de corönă Rudolf a însărcinat la recomandațiunea d-lui Mauritiu Jokai pe d-nii Alexandru Roman și Dr. C. Diaconovich, ca să contribue la lucrarea operei: „Austro-Ungaria în descriere și tablour.“ „Viitorul“ e informat că o asemenea însărcinare ar fi primită și d. Dr. At. Marienescu.

„Viitorul“, în numărul său dela 28 Iunie spune, că guvernul ungherescu a primit în principiu înființarea gimnasiului din Caransebeș.

Vom vedé.

Generalii români d-nii Pencovic și Budișteanu au făcutu Mercuri în 27 Iunie a. m. o vizită Ex. Sale baronului Schönfeld, comandant de corp, în Sibiu. După amedî musica militară a cântat pe promenadă în onörea generalilor români.

Din cei 27.000 fl. dispăruți din cassa gării din Cluș, s'au găsit 15.000. Marți la 26 Iunie nisce copii, ce se jucau în grădina casii din fața gării, observară o cutiă de tinichea îngropată și acoperită nu tocmai bine cu pământu. Procurorul a fostu încunosciat și s'au găsit în cutiă 15.000 fl. în bancnote marf. Se speră că se va dá de urma făptuitorului.

Cu ocaziunea ședinții reprezentațiunii orașului Arad, s'au întemplat scene scandalöse între alegătorii lui Mulek și ai lui Max Falk. Episcopului Mețian și s'au spartu cu petre toate ferestrele de către Unguri din causă, se ăice, că a sprijinitu pe guvernamental la alegere.

Din Borszek ni se scrie, că după trei zile frumoșe, au început din nou să cadă ploii mari. Lume e förte puțină.

Printr'un ordin de fi dat din Pola 9 Iulie st. n. împăratul își exprimă bucuria sa pentru reușitele manevre ale flotei sale. El îi dăce între altele: »Mișcat de bucuria și cu o deosebită satisfacțiune dau espresiune celei mai depline recunoștințe și mulțămiri admirabilor și oficerilor de toate gradele, soldaților, precum și personalului tehnic al marinei mele războinice.»

Manevrele flotei austriace din Adriatica au eșit bine. Un diar nemțesc dăce: „Acastă flotă a dovedit: în războie că știe învinge, și în pace, că știe să se perfecționeze pe toate căile și cu toate mijlocele posibile.“ În săptămâna viitoare flota va manevra în golful de la Fiume după același program și înaintea membrilor delegațiunii ungurești. Ce-o mai fi și asta?

Resultatul alegerilor de deputați în Bucovina este acesta: din cele 12 cercuri electorale ale Bucovinei, șapte au ales deputați români; aceștia sunt: baronul Hurmuzaki, Renney, cavalerul de Flondor, Moraru, Dr. Zotta, baronul de Vasilco și baronul de Stârcea.

Regele și Regina României au sosit Miercuri la Sinaia la orele 12^{1/2}. La gară Majestatele Lor au fost primiți de prefectul districtului Prahova, de Colonelul Gorjan și alte multe persoane, cari se află acolo.

»Posta« din Galați îndemnă printr'un articol din numărul său de Vineri, pe gălățeni să își puiă totă silișta și să facă studenților, cari se vor întruni în congresul o primire demnă. Guvernul, se crede, că nu le va face nici o scădere în cheltuielile cu drumul de fer.

»Monitorul oficial« desminte șcirea, că în Giurgiu s'ar fi ivit colera. În totă țara starea sanitară e mulțămitoare.

Diarele din București anunță, că din 89 de absolvenți de licee, câți s'au prezentat la bacalaureat, au reușit 63.

Acești diare comunică, că convențiunea comercială cu Austro-Ungaria e în desbaterea guvernului român.

Diarele polonese din Vârșovia anunță, că la 15 Septembrie va sosi negreșit acolo Țarul Rusiei.

Paguba cauzată în Polonia rusescă prin inundarea Vistulei atinge cifra de 5^{1/2} milioane ruble. Acastă pagubă cade în spinarea a 25.000 țărani.

În Constanța, lângă Bodensee, s'a ivit un cas mortal de coleră și două casuri de bolă. Deasemenea în Aix, spre nord de Marsilia, au murit trei persoane de coleră.

Împăratul german Wilhelm a adresat veduvei răposatului general rus Todleben o telegramă de condolență.

Se vorbește, că publicistul sârb Lazar Costic, fost redactor în Belgrad pe timpul lui Ristic, er mai tîrziu isgonit din țară de ministrul Crestic, ar fi fost chemat de principele Nichita în Cetinje, ca să ocupe postul de ministru al instrucțiunii și justiției.

Delegatul radicalilor sârbi, popa Giuric, care trece în Muntenegru, și adunase 300 de Muntenegreni, ca să trecă cu ei în Serbia, a fost arestat din ordinul lui Bozo Petrovic și internat în Podgorița. Ministrul sârbesc Garacianin a fost telegrafice încunoscintat despre acesta.

Posițiunea partidei liberale din Belgia se face din ce în ce mai critică și mai îngrijitoare. La alegerile senatorilor au clericali până acuma o majoritate de 17 voturi.

În Sudan și în Egiptul superior starea lucrurilor se incurcă mereu. Alrôpe de Cebah se scrie, că s'au dat două bătăi, 3500 au rămas pe câmpul de luptă. Mudirul din Dongola voeste să impedeze retragerea insurgenților și să prindă pe căpetenia lor Ahmed El Hudoh. Numărul trupelor egiptene în contra insurgenților se urcă la 4.700 de oameni.

Neîncrederea indienilor față de purtarea Rușilor se pronunță tot cu mai multă putere.

La serata ce se va da Duminecă la 1 (13) Iulie în grădina hotelului »Pomul verde«, musica orașului va debută în un quartet cu noul instrument musical francez Saxophon.

Vechiul palat de la Sinaia ai Eforiei spitalelor va fi transformat, dăce »Le Pays« în tîmna viitoare în spital.

Corespondența noastră din Comitate.

De lângă cetatea Devei, 8 Iuliu.

Mult mă mir, că corespondenții »Gazetei Transilvaniei« din ținuturile acestea nu aduc la cunoștința publică fără-de-legile, abuzurile și mișelile, cari se comit mereu din partea chemaților în acestu pașalic, unde atât administrația, cât și justiția se află într'o stare mai mult decăt asiatică.

Eu am avut de sêlbaticie tinerimei culte dela universitatea din Clușiu, m'a milostivit Dumneșu de a vedea și fanatismul poporului maghiar de rînd, manifestat prin cele mai deșositate brutalități la 1 Iunie a. c. în Clușiu, și scurtu așa dăcîndu sătul de atătea presiuni și abuzuri, pe cari am ocaziune a le ceti dînic prin foile lor și ale noastre; totuși de lucrurile cari nu s'au împărțit, de abia punîndu piciorul pe acest pămînt românesc, m'am scandalisat și mîhnit până în adîncul inimei, și nu pot, ba ar fi și păcat, de a le trece cu tăcerea.

Nu sunt acestea nedreptățile, cari se fac dînic nîmului românesc de cătră funcționarii statului, nici luarea de drepturi positive, — cari n'au ce ne mai lua; e vorba de violarea celui mai sîntu drept omenesc: a libertății personale. Să nu te arăți nicăiri, să nu vorbești nimica, căci nu știi cum și pentru ce te trezesci cu gendarmii în casă și te tîrăe la tribunalul din Deva.

Așa în zilele din urmă preotul român Comșa din Zdrăpți și preotul Todorin din București cu încă vreo șese poporenî din acele comune (Zarandu) — din pricina că s'au esprimat într'o societate, căcei Români, cari și-au dat votul candidatului gubernamental, Jidanului Chorin, sunt toți omeni slabi (și ore n'or avut drept? Coresp.), — fură la momentu arestați și aduși prin gendarmii la Deva, unde și astăzi se află în arest preventiv.

Totă persoane demne de totă încrederea mi-au mai comunicat, că înainte de acestea cu vre-o 4—5 săptămîni, va să dăce înainte de alegerile dietale, pretorele din Baia de Criș, un nemeș tîner, făcut din nimica — precum a făcut și Dumneșu lumea — și din grația lui Rațiu János deodată »szolgăbirău«, a fost căutat ocaziunea, de a se acăta de subpretorele român, un om de trebă și oficiant vechiu, mai nainte a fost și pretore — carele pe lângă aceea că are o familie numerosă și-a purtat oficiul totu-deuna consciențios, cu punctualitate și după prescrierile legii.

Intr'o di, domnul »szolgăbirău«, în contra datinei și a ordinei oficiose, demandă subalternului său român într'un ton dur și necualificabil, ca să ia protocolul cu un om într'o cauză, ce nu se ține de competența oficiului pretorial, ci de judecătoria cercuală. În zadar reflecteză subpretorele cu blîndețe și finețe, precum și e și firea Românului, în dar îi spunea cu vorbe frumoșe, că așa ceva nu pôte să facă, până ce nu se va informa despre starea lucrului, findcă așa precum partida a predat obiectul, acela nu cade în sfera de competență a oficiului pretorial, etc. Nu vră »szolgăbirăul« nici să audă, nici să vedă, ci devenind în furie, amenință pe subpretorele român cu Tisza, cu comitele suprem, cu fiscalul, cu cel din urmă scriitor dela comitat și în fine cu scoterea pe usă și câte toate; apoi tulburându-se de ținuta liniștită a subpretorelui, chiamă pe servitorul oficiului, poruncind, să deschidă ușa și să dea numai decăt pe usă afară pe subalternul său! Ce a dîșu s'a făcut!

Postim constituționalism! Nu știu în Asia, s'au alte părți ale globului, mai puțin civilizate ivescu-se astfel de scandaluri publice? Și decă a și obvenit undeva un atare cas, vinovatul de sigur și-a primitu pedepsa meritată. Er la noi ce s'a întemplat? În loc de a se destitui și trage în cercetare numai decăt un astfel de oficiant, actele, prin cari subpretorele face arătare la locurile competente, zac acolo de săptămîni, er demnul »szolgăbirău« se pregătește de ospet!

Așa stăm în comitatul cel mai mare românesc, administrat de străini!

Mi-ar trebui să scriu colone întregi, decă aș voi să înregistrez toate abuzurile și fărădelegile, pe cari le comit omenii aceștia. De sus până jos totu călcări de lege. Incepîndu dela cele mai înalte institute de cultură până în școlile elementare; incepîndu dela universități, unde candidatului român stă totdeuna mai mult înaintea unei comisii politice, decăt esaminătoare, până la gimnaziile inferioare, unde băutul român, decă nu-și pôte însuși de grabă limba maghiară, se trimite din partea profesorei la București, pentru că — veți Dîmne — aici, unde respiră »aer unguresc« și mîncă »pîne ungurescă«, nu numai trebuie să vorbească totă suflarea de om unguresc, ci trebuie să fie Ungur! (tica) Cuvintele acestea mi le-a spus chiar mie, cîndu eram student în a VI. cl. gimn. în Alba-Iulia, profesorul de istorie, un popă catolic! — În administrația, în justiția, inepîndu dela Tisza până la cel din urmă slugă al lui, și la noi inepîndu dela Dr. Solyom Fekete Fe-

rencz până la cel din urmă diurnist, s'au adjunctu de notaru ar vră să facă și din petri Unguri.

Toți se deprind în arta maghiarisărei. Mijlocele însă cari și le-au ales, sunt greșite. Pe altă cale mai puteau face ceva până acuma; de aci înainte însă e tîrziu, pentru că au știut să bage în totu sufletul românesc ura nedumerită în contra a totu ce e unguresc, și continuându-și mărșavele planuri totu prin astfel de instrumente diabolice, vor demoralisă poporul, vor infectă societatea și mai tare și apoi consecințele sunt călcările de lege, fărădelegile, cari ne duc și pe noi și pe ei la perire!

Justus.

Esamenele în Săcele.

Săcele, 26 Iunie 1884.

Mai preste totu s'au făcutu deja esamenele publice de veră pentru anul acesta scolar și cu 29 Iunie se va încheia la școlile normale și secundare prin strigarea clasificărilor și prin premiarea elevilor silitori și ascultători.

Esamenele sunt nisce sêrbători olimpice, la cari scolarii silitori se încunună cu lauri împreună cu învățătorii lor. Sunt nisce ocaziuni binevenite, la cari părinții se pot convinge în realitate de progresul făcut de copilașii lor în decursul unui an scolar. Esamenele sunt în fine un termometru, cu care se pôte măsura gradul de dezvoltare, ce le-au succes copii a-lu obțin într'un an scolar.

Esamenele publice de vară cu elevii și elevele dela școlile primare populare și normale române din Săcele, s'au ținut conformu programei publicate în Nr. 97 al »Gazetei« dela 17 Iunie și până la 22 Iunie inclusiv. Să mi se permită a da aci un mic raportu atăt despre resultatul esamenelor, cât și despre starea școlilor române din Săcele.

După programa amintită vine la rîndu mai întâu Turcheșul. Duminecă înainte de prîndu dela 9^{1/2}—12^{1/2} ore s'a ținut esamenul cu elevii și elevele clasei II primare (anul III, IV, V și VI de școlă), în prezența unui numeros și ales public sub președința d-lui comisaru N. Soiu, asistat de delegații numiți din conferința învățătorească: I. Dariu și V. Domșa. Învățătorul esaminător d-lu Anastase Barseanu, unul dintre cei mai buni și mai meritați învățători din Săcele, a dat un esamen potu dăce escelent, deși numărul elevilor ce i-a avut a fostu pre mare și pre multe despărțeminte. Din parte-mi i-ar servi spre indoita laudă comunei biserică române Turcheș, decă pe lângă aceea, că s'a silit a-și face o școlă aprupe întru toate corăspundătoare cerințelor pedagogice, i-ar mai pută da amintitului învățător și un adjunctu spre a-i mai ușura astfel sarcina cea grea, ce are a-o duce, și asta cu atăt mai vîrtos, că acum și dînsului ca învățător de 25 de ani s'au mai desecat puterile, și Turcheșii cei generoși și iubitori de înaintarea școlii ar trebui să ia acesta în de-aprube considerare și aprețiere. După amîd dela 2^{1/2}—5^{1/2} s'a ținut esamenul cu elevii și elevele din clasa I, (anul I și II de școlă). Învățătorul esaminator d-lu Petru Debu, deși tîner în praxa scolară, totu a dovedit multa silișta și nu s'a lăsat a rămăne mai pe jos de colegul său din clasa II, ceea ce îi servește spre laudă atăt dînsului cât și comunei, că a știut alege astfel de învățători. După terminarea esamenului și după ce luarăm o bogată cină în casa ospitalului părinte N. Soiu, ne depărțarăm spre a ne revede luni 18 Iunie la esamenul din Cernat.

Aci esamenele încă au fost în genere bune; numai cât față de Turcheș, Cernățeni nu se pot fali cu astfel de școlă, ba putem afirma, că sunt cele mai necorespunzătoare din Săcele, de aci ne putem închipui și progresul din școlă.

Mart, 19 Iunie, eră să se țină esamenul în comuna Dârste, dar nu scim din ce cauză, programa s'a desconsiderat și esamenul s'a ținut Sămbătă în 16 Iunie. N'am asistat în persoană la acelu esamen, dar după spusa unei persoane competente esamenul ar fi fost de totu slăbuț și în școlă s'ar fi observat un mecanismu grasu ereșit din timpul trecut dela predecesorii învățătorului actual, care precum se vede e puțin versat în ale pedagogiei și ar face mai bine, să rămăne la cornele plugului de unde a venit.

Mercuri în 20 Iunie înainte și după prîndu s'a ținut esamenul în Satulungu bis. SS. Archangel. Aci, precum se știe, e o școlă normală cu 4 învățători. Învățătorii sunt toți bine cualificați în frunte cu meritul directoru I. Dorca. Și esamenele aci încă a fost din cele mai e-celente. Aci atăt este de observat, că clasa începătorilor este pre mică și cu totul necorespunzătoare, ceea-ce pe lângă aceea că nici celelalte clase nu sunt chiar așa de bine ajustate și provădate cu mobilierul necesar, numai spre laudă nu pôte servi poporenilor dela amintita biserică.

Joi în 21 Iunie asemenea înainte și după prîndu s'a ținut esamenul cu elevii și elevele dela bis. St. Adormit din Satulungu. Aci încă este școlă normală cu 4 învăț-

ari. Zidirea este cu mult mai corăspunzătoare ca la scôla de dinjosu, dar progresul în anul acesta nu s'a putut măsura cu acela dela scôla de dinjosu, din mai multe cauze. Intre altele amintesc că între învățătorii acelei scôle nu este stabilită o unire destulă de solidă, pe de altă parte un învățător s'a apucat în anul acesta a face politică à la Voicu Rosculețu... și în urmă, că prin mórtea regretatului director I. Petric, s'a făcut o zăpăcă în scôla, de nici sfinții n'aveu de unde să-și mai ia căpetaiul.

Sâmbătă, 23 Iunie eră să se țină conformu programei esamenul la scôla din Bacifal; nu scim înse din ce cauză, s'a ținut după cum am aflat Duminecă în 17 Iunie. Bagu sémă aci învățătorii făcuseră puțin progresu în scôla și de témă că delegații, ce erau numiți să asiste aci, să nu-le ia nițel esamenele la scărmanare, în conferința învățătorilor, au făcut așa, ca delegații împreună cu alți învățători să umble Sâmbătă Aprilu prin Bacifal, unde au găsit ușile încuiete și obloanele dela ferestrele scôlei închise ca cu tunul, de témă ca nu cumva delegații să ia scôla cu asaltă și s'o ducă în Cernat, ca din două rele să facă una bună, și din doi învățători mediocri, și mai cu deosebire unul de totului totu mediocru, să facă unul mai bun. Legea de incompatibilitate nu admite ca preotul să ocupe totdeodată și postul de învățător, aci însă în Bacifal, nu scim ce s'a întâmplat numai acum unu an, ađi densusul ocupă și postul de alu doilea învățătoru la scôla din aceea comună. Cu asta, veđi bine, scôla suferă, mai ales atunci, cându celălaltu învățătoru nu plătesce nici o zală.

Ca încheiere, în genere vorbindu, esamenele dela scôlele amintite din Săcele, decă luăm în considerare pedecile ce s'au numit, au fost preste totu bune și îndestulătoare și învățătorii, afară de vre-o căți-va, au dovedit a stă aprôpe de curentul progresului ce-lu preține timpul de ađi dela o scôla românescă și în care prescrie pedagogia modernă, că trebuie să stea ori-ce popor, care are nobila aspirațiune de a înainta cu pași repeđi și siguri cătră cultură și civilizațiune.

Unu Săcelen.

Epidemiile și meteorologia.

Cei vechi admitu, ca ceva hotărît, că epidemiile în totdeuna însoțu ori veneau după sbuciumările din natură, aceeași credință a rămas în totu véculu de mijlocu, în sfîrșit, și ađi mulți credu încă.

Printre mulți autori și învățați din tôte epocole cari afirmă opinia asta vomu citi pe: Hippocrate, Celsiu, Galien, Josef, căți-va doctori: Rockenbachius, Alstedius, Sigonius, Eckstornius, Baglisus, Surlus, Frascator, Mercati, Porzio, Massaria, don Boquet, Bertrand, Ponqueville, Lubienitski, Webster etc.

Coincidențele între aparițiunile epidemiilor și perturbățiunile meteorologice sunt așa de numeroase, încatu Labienitski și Webser au isbutit să formeze cataloge mari. Exemplele următoare sunt scôse din însemnata lucrare asupra asteroidelor, ce a publicat-o de curêndu căpitanul Chapel.

Anul 30 a. I. Chr. Cutremur în Iudea; 10,000 persoane pieru, urmêză o epizootiă (Josef).

17 an după I. Chr. Cutremur în Asia; 12 orașe nimicite; urmêză o ciumă grozavă. (Rockenbachius).

70. Cutremure puternice în Roma; isbucnesce o ciumă, care omôră 30,000 locuitorii din acestu orașu (Id.).

145. Mare cutremur în Rhodos; încep inundațiunile și ciuma. (Id.).

166. Cutremur, inundății și ciumă în Roma. (Colect. acad.).

261. Cutremur mare, în Roma, în Africa și în Asia; ciuma pustiesce în Roma și în Grecia; moru 5000 persoane pe 4. (Id.).

333. Salamina din Cypru este nimicită de unu cutremur, în Orientu vine ciuma.

558. Cutremurul ține 10 zile în Constantinopole, pe urmă vine ciuma. (Sigonius).

615 (luna lui Augustu). Cutremur mare în Italia și ciumă grozavă. (Perrey).

682. Furtună grozavă în Italia. Ciumă mare. (Colect. acad.).

823. Cutremur în Aix-la-Chapelle și în Saxa. Furtuni și ciumă în Germania. (Colect. acad.).

842 (luna Octombree). Cutremur mare în nordul Franciei. Incepe o tuse mare, de care moru mulți omeni. (Perry).

1032. Cutremur mare în imperiul de răsărit; ciumă mare în Capadocia și în Armenia. (Colect. acad.).

1048. Cutremur în Englitera. Mare mortalitate în omeni și în animale. (Id.).

1085. Cutremure și ciumă în Lorena apusenă. (Dom. Bouquet).

1097. Stele filante multe, urmate de mortalitate. (Quetelet).

1277. 1231. 1352. Furtună și mortalitate mare în Francia.

1348. Cutremur și ploie de sânge; 36 orașe din Germania distruse; esalațiuni imputite, ciumă, care ține 3 ani și móre a treia parte din genul omenesc. (Bertrand).

Ciuma asta, cunoscută în istoria sub numele de »Ciuma din Florența,« reappare în 1360 odată cu cutremurele.

1397. Cutremur și epidemia în Montpellier. (Perrey).

1401. Furtună mare și ciumă în Florența. (Rockenbachius).

1403. Furtună neauđită în Turingia. În Saxonia vine ciuma.

1449. Cutremur în Carniolia, urmatu de ciumă. (Perrey).

1456 (Augustu). Furtuni și cutremure; nenorociri în Italia; pieru 30,000 persoane; vine o ciumă mare. (Rockenbachius).

1531 (Ianuarie). Cutremur mare în Lisbona; mare stricăciune făcută de ciumă. (Babinet).

1607. Cutremure multe, furtuni și bóle în Europa. (Colect. acad.).

1647 (13 Mai). Cutremur mare în Santiago; stricăciuni mari; mirosu urit; inundații; trei zile cade zăpadă; ciumă grósnică. (Perrey).

1730 (8 Iulie). Cutremur mare în Santiago; stricăciuni mari; epidemia. (Perrey).

1783. Sguduituri în Roma; bóle grele. (Perry).

1798. Stele filante multe și bóle pestilențiale. (Quetelet).

1835. Cutremur în Amboine; cétă sulfurósă și tifos. (Perry).

1839. Cutremur mare în Amboine; epidemia mare. (Id.).

1845. Cutremure noue în Amboine și epidemia. (Id.).

Așa dar conclusia legitimă este:

Epidemiile sunt legate cu fenomene meteorologice și împreună derivă din una și aceeași cauză primordială.

Insciințare!

Se aduce la cunoscința publică, că adunarea generală a despărțământului alu XII-lea alu »Asociațiunei Transilvane« se va ține în Lăpușulu Ungurescu la 10 Augustu a. c. st. n. la 3 ore după amêđi în scôla română de acolo, la care a luă parte se invită cu stimă toți membrii asociațiunei și alți iubitori de literatură și cultura poporul nostru.

Din ședința sub-comitetului despărțământulu alu XII-lea alu asociațiunei transilvane ținută în Deșiu la 7 Iuliu 1884.

Aug. Munteanu,
direc.

Petru Mureșanu,
secretar.

Diverse.

Frica de coleră. — Renumitul profesor franceșu, Dr. Vulpian istorisi de curêndu amiciloru săi următorea istoriă: »In anul 1865, cându epidemia seceră cu furia în Paris, am avut unu bolnavu, pe care frica de coleră aprôpe îl smintise. De dimineța până sera tărđiu bea beuturi spirituose ca mijlocu anticolerin, studiă în fie-care 4, în ce mahala s'au ivit mai puține casuri de coleră, și acolo își mută imediatu locuința. Starea sa imi inspiră milă și într'o dimineța l'am luat cu mine, l'am dus în spitalu și-i arêtaiu în grădină unu grupu de bărbați și femei, cari își petrecu jucându-se cu mincia. — »Scii cine sunt acești omeni?« — »Nu!« — »Sunt totu persoane, cari au avut coleră și s'au vindecatu deplin.« Mijloculu avu efectu, frica lui dispăru și nu i-a rămas decatu o falsă maximă în capu și adecă: decă i-se vorbește în față despre periculoasa bolă, imediatu ăce cu convințiune: »Am făcutu studii aprofundate despre ea; colera e o bolă, care începe cu dureri de pânțe și încetăză cu joculu cu mincea.«

Producțiuni de aur. — După isvóre neoficiale, cantități de aur scôse în 1883 din minele de aur din statele unite au valorat 29.236,492 dolari, ér argintulu 47.232,644. În California s'a scosu în anul trecut aur de 1.629,628. În Rusia, după datele oficiale, s'au scosu în anul trecut în Siberia ostică 667¹/₂ puđi de aur, unu pudu are 35 funți; în ținutul Amurului 253, în celelalte districte 217¹/₂. În Siberia vestică s'au scosu 12³/₄ puđi, în Uralu 190; totalu 1341 puđi. Guvernulu rusescu a pregătitu, la propunerea ministrului de finance, o expedițiune, care va porni în luna lui Augustu spre Uralu, ca să caute noue mine de aur.

Statistica României — După statistica populațiunei de curêndu, în România sunt 2,276,558 bărbați și 2,148,403 femei. Din aceștia sunt: 4,198,662 ortodoxi, 134,168 israeliți (după o nouă statistică sunt 400,000), 45,152 catolici, 28,903 protestanți, 8,735 Lipoveni, 8,167 Armeni, 1,323 Mohametani. Afară de Israeliti, populațiunea străină după naționalități se împarte

astfelu: 28,126 Austriaci, 9,545 Greci, 3,658 Germani, 2,823 Englesi, 2,706 Ruși, 2,631 Turci, 1,142 Francesi, 167 Italieni, 539 diferite naționalități. Totalu 51,427. Sunt 30,000 de țigani. În orașe locuiescu 781,170, la țera 2,643,783 de suflete. Sunt 775,963 de case în totă țera. Populațiunea țerei se împarte după meserii astfelu: 684,168 agricultori, 59,888 meseriași, 23,129 lucrători, 30,417 comercianți, 22,811 funcționari, 6,066 profesori, 1,318 advocați, 627 medici, 151 hirurđi, 704 móșe, 2,156 farmaciști, 9,703 artiști, 9,702 preoți, 4,672 călugări, 4,073 călugărițe, 125,815 diferite profesii. La 1000 capi de familie vinu 702 agricultori, 62 meseriași și 32 comercianți. »Funcționarulu.«

O femeă între Pirați. — Cam pela anul 1690 se nascu în Londra Maria Read. Părinții ei erau sêraci. Făcendu-se de 14 ani, Maria intră în serviciulu unei dame franceze, căreia îi plesni prin minte, să îmbrace pe drăgălașa băietă în haine de pagiu — căci, ăcea ea, e mai mărețu și mai nobilu a avu unu pagiu, decatu o fată în casă. Maria se alese de aici cu o deosebită predilecțiune și dragoste pentru costumulu bărbătescu. Sătulu fiindu de serviciulu său de pagiu, se lăsă de elu și se înscrie în rëndulu matrosiloru unei corăbii de bătae pe care făcu ea mai multe călătorii. Și așa în scurtă vreme își însuși ea dibăcia, ce trebuie să aibă unu matrosu bun. Dar atunci o apucă dorulu, de-a se face ostașu, și în grabă se și duse în Flandria pe câmpulu de bătae înscriindu-se mai întâiu la unu regimentu de infanteria și mai tărđiu la dragoni. Maria dădu în mai multe sângeroșe lupte dovedu uimitore de vitejiă, așa că căpeteniile ostașiloru aflară cu cale să o ridice în ranguri. Dar acum se descoperi, că harnicul dragonu — eră fată. Unu frumosu camaradu alu său o iubia pe ea și ea încă îl iubia pe elu. Amândoi se cununară și atâtea daruri primiră dela oficerii, ce veniră să fie față la așa minunată întâmplare, încatu nu le păru greu lucru, să părăsescă împreună câmpulu de bătae și să-și cumpere în Flandria o ospetăria cu alu cărui venit se ție casă. Căți-va ani le merse bine. Fără de veste muri însă bărbatul Mariei încheindu-se mai apoi și pacea, ospetăria nu mai aducea nici unu câștig. Ținera femeie vëndu moșia, îmbracă erăși bărbătescile sale haine și plecă cu o corăbiă olandesă la India, îi eră doru acum de aventuri. La insulele Bahama corabia fu prinsă și prădată de pirați englezii. Maria le spuse lor că ea e unu »bun englezu« și pirații o primiră atunci bine la dinșii. Atât de multu îi plăcu ei viața de pirat, încatu se făcu tovarășă lor și se purtă de minune sub vestiții căpitanu Rogars și apoi John Rakam. Prin îndrăsnela dovedită în multe atacuri și prin dibăcia, ce avea la țințirea cu pistolulu, își câștigă ea mare vađa între noii camaradı. Odată provocă chiar la duelu pe unulu, ce-o ofensase și-lu ucise din cea dintăiu pușcătură, trecându-i glonțulu chiar prin inimă. Dar urciorul odată tot se sparge și — odată și voinica Maria fu prinsă împreună cu întreaga cétă a lui Rakam. Ea fu adusă în portulu Royal în Jamaica, unde muri în închisore de friguri galbene, scăpându astfelu de sôrtea, ce ajunge pe pirați — furcile. Muri adecă la 1721, când eră de 31 de ani!

Satiră. — Impotriva împăratului Iosif II. se scris și se publică odată o amară satiră, în care elu era batjocorit peste măsură, și pe nedreptu. Împăratulu porunci omeniloru săi să-și pună tôte puterile, să descopere pe pamfletistulu. După multă ostenelă elu fu găsit și adus înaintea lui Iosif.

»D-ta ești autorulu acestor mușcătoșe șire?« întrebă monarchulu, punendu-i înaintea ochiloru satira. Întrebatulu răspunde cu jumătate gura, că elu le-a scrisu.

»Așa?« continuă împăratulu, »condeiele D-tale sunt tare ascuțite, dar asta nu plătesce nimic. Am poruncit dară să și se taie altele și am nădejde, că le vei întrebuița într'unu chipu mai bun și mai demnu.« Țicêndu aceste vorbe i se întinse o legătură de condeie din pene de gâscă făcute; dar scriitorulu așa se rușinase, încatu abia îndrăsnă să le ia.

»Ia-le numai și du-te!« grăi zorindu împăratulu. »De astă dată am sfîrșit tu trêba amândoi.« — »E liberu,« mai ăce elu cătră ușeri, lăsați-lu să mērgă în pace acasă.«

Adêncu mișcatu se depărtă scriitorulu, covêșit de mărînimia. Ajungêndu a casă, desfăcu hărtia în care erau condeiele învelite și ce să-i vađa ochii? — hărtia era unu împăratescu decretu, prin care în totă viața i se asigura o — pensiune. Iosif căutase să afle împrejurările vieții lui și aflase, că trăia tare lipsit și necăjit. Pamflete însă elu nici odată împotriva nobilului monarchu nu a mai scrisu.

Rectificare. Nr. 108, pag. 3, colona 2, se se citescă: la rëndulu 32 de jos în sus: a scăpă suflete din purgătoru; — la rëndulu 19 de jos în sus: Alfieri... și nu Astfelu....

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Oursul la bursa de Viena
din 11 Iulie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.10	Bonuri croato-slavone	100. —
Rentă de aur 4%	91. —	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	99. —
Rentă de hârtie 5%	88. —	Imprumutul cu premiu ungar.	115.20
Imprumutul căilor ferate ungare	142.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungar. (1-ma emisiune)	96.30	Renta de hârtie austriacă	80.35
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungar. (2-a emisiune)	117.75	Renta de arg. austr.	81.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungar. (3-a emisiune)	102. —	Renta de aur austr.	102.90
Bonuri rurale ungare	101.50	Losurile din 1860	134.75
Bonuri cu cl. de sortare	101.40	Acțiunile băncii austro-ungare	851. —
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.25	Act. băncii de credit ungar.	299.75
Bonuri cu cl. de sortare	101.25	Act. băncii de credit austr.	299.30
Bonuri rurale transilvane	101.25	Argintul — Galbin împărătesc	5.76
		Napoleon-d'ori	9.67 —
		Mărci 100 împ. germ.	59.55
		Londra 10 Livres sterlinge	121.85

Bursa de București.

Cota oficială dela 27 Iunie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 1/2	vënd. 94 3/4
Renta rom. amort (5%)	94 3/4	95 1/8
convert. (6%)	96 1/2	97 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	33	33 1/2
Credit fonc. rural (7%)	102 1/2	105 1/2
" " " (5%)	90	93
" " urban (7%)	101	105
" " " (6%)	97 1/2	101
" " " (5%)	87 1/2	90 1/2
Banca națională a României	1372	1385
Ac. de asig. Dacia-Rom.	326	335
" " Națională	234	235
Aur	450	5 1/5
Banecote austriace contra aur	207	2.09

100 fl. plătescū aceuia, care după ce va întrebuința mai multe zile mijlocul meu probatū pentru bătături (ochi de găină) Veraly de farmacistul Schneid, fără de nici o durere, fără de a cauterisă seu de a tăia, nu va scăpa de bătaturile sale. Se pōte căpetā veritabilū numai din farmacia St. George a lui Max Schneid, Viena V. Bez. Wimmergasse Nr. 33 unde sunt a se adresā tōte comānde in scrisū. — Prețulū 1/1 fl. 1 și 1/2 60 cr. cu poșta 10 cr. mai multū. A se cere numai Veraly dela farmacia Schneid și sē se ferescā orī cinei de imitațiuni și de alte mijlōce.

Acei domni abonați ai noștrii, cari au plătitū prețulū abonamentului pe unū jumētate de anū seu pe unū anū, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcatū dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.”

Inlocuesce pe deplinū vinulū finū de Bordeaux.

Acestū vinū negru escelentū și fără îndoielā celū mai bunū alū Ungariei pōte fi pusū în privința calitatii sale superiōre alături cu vinurile fine de Bordeaux și medicii cei mai de frunte îl prescrie cu cele mai bune succese celorū ce suferū de anemiā, stare fizicā slăbitā, precum și reconvalențilorū s. a.

Veritabilū e numai atunci decā atâtū eticheta câtū și capsula și dopulū fie-cărei sticle va arē marca de mai susū înregistratā la tribunalū deodată cu firma.

Se capētā în sticle implute la noi la domni **Emil Porr** la stēua roșiā (rothen Stern) în Brașovū, **G. W. Grohmann** în Sibiu, **Csiki Lukāts**, **Konya Sāndor**, **Riskas Bēla**, **Hirschfeld Sāndor**, **Gergely Ferencz** și **Novāk Viktor** în Clușiu precum și în cele mai multe orașe și la tōte bāile (scaldele) Transilvaniei.

Nr. 7126—1884.

3—3

Publicațiune.

Sē aduce la cunoscința publicā, cumcā consignațiunile de conscriere trimise de dlū subcomite prin esmisulū din 26 Iunie a. c. Nr. 5.390 referitōre la solvirea sumelorū pentru eliberarea dela construirea drumurilor pro 1884 sē aflā din 14 până în 22 Iulie a. c. înainte de prānđu dela 8—12 ore și după prānđu dela 3—5 ore în oficiolatulū orășenescū de dare spre esaminare din partea fie-cāruī, și acele partide, cari prin acēsta conscriere se sēmtū neîndreptāțite, au sē-și astērnā observațiunile în scrisū celū mai târđiu până în 31 a lunei curente, după prānđu la 3 ore, subscrisului magistratū.

Se provōcā tottū-deodată toți posesorii de case, posesorii de animale de înhāmatū și înjugatū și partidele supuse dării în urma unui cāștigū de sine stātătorū, ca spre scopulū prescrierei câtū are sē dea pentru construirea de drumuri, sē se înfāțeze cu cārticelele de dare la oficiolatulū orășenescū de dare până la 31 Iulie a. c.

Sumele pentru eliberarea dela construirea de drumuri, din cari pentru fie-care animalū de înhāmatū și înjugatū sunt de a se solvi 3 fl. 60 cr. pe cānd din partea fie-cāruī altū posesorū îndatoratū la concurență pentru construirea de drumuri sunt de a solvi 2 fl. 40 cr. — au de a se așterne celū multū până în 15 Augustū a. c. la cassa oficiolatulū orășenescū de dare neacceptāndu-se solviri parțiale.

Cu 16 Augustū a. c. începēndū sunt a se încassā aceste sume restante pe calea esecutiunei, fără ca se premērgā vr'o admonițiune.
Brașovū în 15 Iulie 1884. **Magistratulū orășenescū.**

Conspectulū operațiunilorū Institutului

de creditū și de economii, „ALBINA” pro luna Iuniu 1884.

INTRATE.

Numērarū cu 30 Aprilie a. c.	fl. 35184.10
Depunerī	107481.98
Cambie rescupērate	229826.19
Imprumuturi hipotec. și alte imprumuturi	65244.75
Interese și provisiuni	13347.54
Fondul de pensiuni	33.50
Moneta	31623.82
Effecte	40740.49
Conturi curente	11687.99
Diverse	207.49

fl. 535377.85

ESITE.

Depunerī	fl. 115655.80
Cambie-escomptate	259116.06
Imprumuturi hipotec. și alte imprumuturi	58944.—
Interese la Depunerī	1425.97
Cuponī de Acțiuni rescupērați	3890.—
Competințe	19.11
Salare și spese	1845.56
Moneta	22340.40
Conturi-Curente	15778.39
Diverse	386.39
Saldo in numērarū cu 30 Iuniu	55976.17

fl. 535377.85

Sibiu în 31 Iuniu 1884.

Visarionū Romanū m. p.
Directorū esecutivū.

Iosifū Lissai m. p.
Comptabilū.

6—30

Magazinū de încălțăminte

„CISMA ROȘIE” Strada Căldărarilorū 540.

Comānde după mēsurā
se vorū efectuā din materialū solidū,
și cu prețuri moderate.

Subscrisulū am onōre a recomāndā onoratului publicū, Magazinulū meu de încălțăminte pentru bărbați, dame și copii, cu prețurile cele mai moderate.

Comānde pentru străinātate
se primescū și se efectuiēzā
promptū și cu prețuri moderate.

Asemenea recomāndū onoratului publicū depositulū de pālērii pentru bărbați și copii cu prețuri reduse.

G. Orghidanū.